

HAJDUFÖLD

1924. év február 1.

PÉNTEK

Debreczen, VI. evf. (27.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 400 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Dr Haendel Vilmos mellé áll az egész harmadik kerület hazafias polgársága és munkássága

Egységes front a nemzetbomlasztó vörös-radikálisok ellen

A harmadik kerület mandátumáért folyó küzdelemben minden egyes nap a hazafias pártok javára billenti a mérleget. Ifj. Magoss György tabora belátta azt, hogy ki kell küszöbölni az ellentéteket és a hazafias munkassággal együtt a Haendel Vilmos taborába sorakozva meg kell teremteni az öntudatos hazafias magyarság frontját, szemben azzal a parttal, amely a fekevesztett osztálygyűlölet, a nemzetbomlasztás fegyvereivel tör minden jóérzésű magyar polgár és magyar munkás érdekeire.

Értekezlet a Haendel-pártban

A Haendel Vilmos pártjának vezetői csütörtökön este értekezletet tartottak a pártirodában, ahol ez alkalommal megjelentek ifj. Magoss György pártjának vezető emberei is. Azok, akik ifj. Magoss György oldalán küzdöttek ezideig, most egyértelműleg kijelentették, hogy ismerik azt a kötelességet, amelyet a vörös radikális októberizmussal folytatott harcban minden hazafias debreceni polgárnak és munkásnak teljesíteni kell és éppen ezért Haendel Vilmost fogják támogatni a választási harc most meginduló fázisában.

A polgárságnak és a hazafias munkasságnak ez az öntudatos viselkedése lehetővé fogja tenni, hogy Haendel Vilmos győzelmesen kerüljön ki a küzdelemből és a debreceni III. kerületi összes választók érdekeit megvédelmezhesse a nemzetgyűlésben.

A hazafias pártok Haendel Vilmos mellett

A debreceni választás eredményét — mint értesülünk — nagy örömmel vették budapesti politikai körökben is és az összes hazafias pártok elhatározták, hogy továbbra is mindent elkövetnek az irányban, hogy Debreczenben megteremtődjön a hazafias magyarság frontjának egysége és így dr. Haendel Vilmos szepültnen tisztaságu zászlaja kerüljön ki diadalmasan a választási harcból. Mint értesülünk, a közeli napok folyamán Homonnay Tivadarral együtt több nemzetgyűlési képviselő érkezik Debreczenbe abból a célből, hogy Haendel Vilmos mellett propagandát fejtsen ki.

A magyar sajtó Haendel Vilmos mellett

A debreceni pótválasztás és Haendel Vilmos előretörésének hírére örömmel üdvözölte a hazafias magyarság sajtója is. A Magyar-ság hosszasan foglalkozik a debreceni választással, amelyről többek között ezeket írja:

— A debreceni választás eredményében a legfontosabb, hogy az a

kerület, amely a második nemzetgyűlési választáson 5000 szavazattal több abszolút többséggel küldte a parlamentbe az októberista János Zoltánt, így nagy hangulatváltozáson ment át és ennyire erősen nyilatkozott meg az intranzigens keresztyén jelölt mellett.

Majd így folytatja:

Barmily nagy erőfeszítést is csinálnak majd Nagy Vincék most, hogy a végleges győzelmet a maguk részére biztosítsák, reméljük kell, hogy az öntudatára ébredt debreceni polgárság a harmadik kerületben férfiasan és elszántan fog állást foglalni a nemzeti és igazi értelemben vett függetlenségi gondolat képviselője, Haendel Vilmos mellett. Nem teszi ki magát annak a szegénynek, hogy Debreczen az októberi forradalomnak ez a jelentéktelen, de a forradalom pusztításáért mégis felelős figurája képviselje a nemzetgyűlésben.

A Nép vezetőhelyen foglalkozik a debreceni választással. Cikkében többek között a következőket írja:

— Politikai és gazdasági téren egyaránt csak az a gondolat vezetheti jobbra jövő felé, mentheti meg az országot, amely gondolat Haendel Vilmos lobogóját lengeti Debreczenben.

A miskolci magyar polgárság és a hazafias miskolci, felsőmagyarországi munkások lapja, a Magyar Jövő Üzenet Debreczenből című vezércikkében, foglalkozik a debreceni választással és a kommunizmus utáni időkről emlékezve ezeket írja:

Tagadhatatlan, hogy az első önmagáreszmélés pillanatában a nagy magyar metropolis a retorziók ostorát suhogtatta az akkori életrend keretei között. Ez bizony ez az ostor alighanem ott is látogatást tett volna a szociáldemokrácia soraiban, ha elő nem áll idejében a meghurcolt tuszok egyike, Haendel Vilmos dr és vélt nem mond a reakció hirtelen kerekedett indulatának.

A munkásságot helyes ráneveléssel, jóindulattal kívánta visszavezetni a nemzeti gondolatok medrébe, de legfőképpen mindig és mindenütt azt hangsúlyozta, hogy az engesztelő-dés találkozóhelyéig a művelt polgári társadalomnak is meg kell tenni a reá szabott felületet a végig kell járni a szociális megértés iskoláját. Amikor kevesed magával — rari nantes in gurgite vasto — elindult a műhelyek felé békét, testvéri kezfogást kíválni, azt hittük, példája ragadós lesz.

Majd így folytatja a cikket:

Haendel tanár nagy koncepciója

kezdésének halvány reminiscenciái a hűséges kolónia szavazatai, de a nagy intelligencia, az általánosan uralkodó nemtörődömség bünei ott vigyorognak fel Nagy Vince urnáiból.

Pénteken állapítják meg a pótválasztás napját

A központi választmány csütörtökön délután a városháza kistanács-teremben bizalmas természetű megbeszélésre jött össze. A megbeszélésről a nyilvánosság közé semmi sem szivárgott ki. A központi választmánynak hivatalos ülése ma, pénteken délelőtt 12 órakor lesz a városháza kistanács-teremben s ezen fogják megállapítani a pótválasztás napját.

Az ország denúnciálásáért az ügyészség is vádat emelt Nagy Vince ellen

Budapest, január 31. A királyi ügyészségen múlt év augusztusában eljárás indult Nagy Vince ellen. A kir. ügyészség nyomozást folytatott ügyében az a címen, hogy egy kolozsvári magyar nyelvű lapot

informált a kisanant érdekelnek megfelelően.

Ugy tüntette fel Magyarországot, mint a béke akadályát, ahol egy reakciós magyar kormány gátolja a kedvező gazdasági feltételek megteremtését. A budapesti kir. ügyészség, mint értesülünk, Nagy Vince ügyében már teljesen elkészítette a vádiratot és ellene a magyar állam megbecsülése ellen elkövetett bűntett címén kíván eljárni.

Igazolni kell a szavazástól való távolmaradást

A polgármester felhívja a III-ik választókerület választói névjegyzékébe felvett debreceni lakosokat, akik a január hó 28-án és 29-én megtartott képviselőválasztás alkalmával a szavazatszedő küldöttség előtt való megjelenésben alapos okból akadályozva voltak, hogy távolmaradásuknak indokait a szükséges igazoló okmányok bemutatása mellett a választás napját követő nyolc napon belül a városházán, az I. omelet 3. számú szobájában, a központi választmány elnökéhez írásban jelentsek be.

Ramsay Macdonald konferenciára hívja az összes államok minisztereinek

Sorsdöntő fordulat előtt a külpolitikai helyzet

Politikai és diplomáciai körökben óriási szenzációt keltett Macdonald és Poincaré levélváltása.

A Newyork Herald párisi kiadása azt írja, hogy a levél

a nemzetközi politikában lényeges fordulót jelent.

A lap úgy értesült, hogy Macdonald levele alapján az elkövetkező hetek diplomáciai eseményei a következő sorrendben fognak lejátszódni:

A szakértők a jóvátételi bizottságnak sürgősen előterjesztik véleményüket. A jóvátételi bizottság az érdekelt hatalmak válaszynyilatkozatát hamarosan kikéri és határozni fog, vajjon elfogadja-e vagy elveti a jelentést.

Macdonald

az összes államok miniszterelnökeit március végére közös tanácskozásra hívja össze,

ami történelmi fontosságú lesz, mert ez lesz az utolsó kísérlet arra, hogy az általános megértés alapjait keressék.

Macdonald elítélte szándéka, hogy a miniszterelnökök konferenciáját megelőzően, vagy azzal egyidejűleg tanácskozást hív össze, amely különböző nemzetek adósságainak kérdésével foglalkozna.

Mihelyt az általános megegyezés létrejön,

Nemzetoroszgot felvessik a népszövetségbe

abban a feltevésben, hogy összes

kötelezettségeinek hajlandó eleget tenni.

Tól értesült helyen kijelentették, hogy az új angol kormány

rövidesen elismeri Oroszország kormányát.

A munkáspárti kormány tagjai állandóan kívánták a szovjetkormány elismerését.

Azt hiszik, hogy a közel jövőben már hivatalosan is bejelentik a kormányt ezt az elhatározását.

Ciril nagyherceg az orosz helyzetről

Ciril orosz nagyherceg, aki Nizában valóságos cári háztartást és udvart visz és magát már most is az orosz birodalom cárjának tekinti, fogadta a Daily Express munkatársát és azt mondta, hogy minden reménye szerint egy év alatt hazá fog térhetni Oroszországba, meg fogja szabadítani a birodalmat a kommunisták rémuralmától.

Oroszország cárt kíván és reprezentatív kormányt. Az orosz népek nem kell a mai

autokratikus terror, melyet gazemberek és csirkefogók gyakorolnak.

Az orosz paraszt és munkás minden bizalmát elveszítette a bolsevisták iránt.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Ámen

Rialvóban a vörös csillag

Az egész világon bomladoznak a kommunista szervezetek

Az a bomlási folyamat, amely az orosz kommunista pártokban még a „vörös cár”, Lenin halála előtt megindult, érezeti hatását a világ összes kommunista és bolsevista pártjaiban is.

Angliában a munkáspárt győzelme után a kommunista párt kérte, hogy olvadhasson bele Macdonald pártjába. A munkáspárt azonban kerek visszatartotta ezt az ajánlatot, mire a kommunista párt feloszlott.

Franciaországban a kommunista-szocialista párt és a szociáldemokrata párt közös kongresszust tartottak, melyen a kommunisták ki mondották a fuziót s beivadtak a szociáldemokraták közé.

Bulgáriában több kommunista képviselő nyilatkozatot olvasott fel a parlamentben, melyben bejelentették, hogy nem hajlandók tovább túrni Moszkva utasításait s ezért kilépnek a harmadik internacionáléból. A kommunista-párt végrehajtó bizottsága erre felhívta őket, hogy mondjanak le mandátumaikról. A képviselők ezt megtagadták s hivatkoztak arra, hogy választóik is hasonló érzelmeket táplálnak.

Aki még a birkozó versenyen is lop

Ha elromlik a lopott óra
A sok nevű szélhámos

Jelentette a *Hajdúföld*, hogy a Debreceni Munkás Testező Egyesület januárban megtartott házi birkozó versenyén az egyik munkás-birkózótól, ruhája zsebéből, míg az a szőnyegen birkózott, ismeretlen tettes kilopta a pénztárcáját, óráját, láncát. A rendőrség most hosszas nyomozás után elfogta a tettest *Matejkó* László cipészegéd személyében. *Matejkó*ban egy mindenre elszánt tolvaj tett ártalmatlanná a rendőrséget, aki most akart kifejődni.

A lopott órát, mivel az nem járt és *Matejkó* szakszerű javítása folytán még jobban elromlott, a tolvaj cipészegéd

dühében álhajította a szomszéd udvarába,

míg az óraláncot a hóban rejtette el. *Matejkó* az utóbbi időben

több álnevet használ

s így követte el apró szélhámosságait. Leginkább a *Jenei* és *Tick* álneveket használta. *Jenei* névre számos igazolványa volt neki, ezeket szintén lopásból szerezte. A rendőrség kihallgatása után őrizetbe vette. Bűnlajstromának összeállítása most van folyamatban.

HOLNAP ESTE LESZ A DEBRECENI KÖNYVNYOMDÁSOK

ÁLARCOS
BÁLJA

A MUNKÁS-OTTHON DISZ-
TERMÉBEN ESTE 8 ÓRÁKOR

Őrizetbe vettek egy debreceni ékszerészt

A debreceni államrendőrség a múlt nap őrizetbe vette *Stassik* Lajos debreceni, Piac-utca 30. szám alatti ékszerészt orgazdaság bűntette miatt. *Stassik* ellen már többször került fel az orgazdaság gyanúja, azonban eddig mindig sikerült kivágni magát, míg most rajtavesztett s rendőrkézre került.

Márton Károly Mátyas szegedi lakostól a közelmúltban, január 6-án elloptak egy 23 köböl álló

rendkívül értékes gyémánt nyakéket.

(kolyét), amit a tolvaj Debrecenben, *Stassik*nál értékesített. *Stassik* pottom 350 ezer koronát fizetett a millió ékszerért s pár nap múlva már tul is adott a nyakéket.

Köztisztviselők és nemzetgyűlési képviselők nem igényelhetik földet

Lassu tempóban folytatódik a földreformnovella tárgyalása — Vinaros derűtségek a Házban

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg *Sciiovsky* Béla elnök. Harmadszori olvasásban elfogadták a felhatalmazási törvényja vaslatot, majd áttértek a földreformnovella

folytatolagos részletes tárgyalására. Több felszólalás után *Nagyatádi Szabó* István földmivvelésügyi miniszter reflektálva a felszólalásokra, megjegyzi, hogy kívánatos volna gazdasági szempontból is az Amerikából való visszavándorlás, azonban nem állnak olyan területek rendelkezésünkre, amellyel a visszavándorlók kielégíthetők volna, miután elsősorban az itthonmaradottak földhözjuttatását tartja szükségesnek.

A második szakasz ötödik pontjához *Haller* József, *Létay*, *Dénes* nyújtanak be módosítást. *Nagyatádi Szabó* István földmivvelésügyi miniszter felszólalása után a Ház a javaslatokat elveti.

Gadl Gaszton a második szakaszhoz új hatodik pont beiktatását kívánja. Fejtegeti, hogy olyan embereknek is adnak földet, akiknek földhözjuttatása ellenében áll a törvény szellemével. Ezt a törvényt a népek csinálták. Se katonatiszteknek, se más intelligens pályán levő egyéneknek ilyen áldozatok révén földet juttatni nem lehet. Különösen

lehetővé kell tenni, hogy nemzetgyűlési képviselők igényelhessek és kapjanak földet, mert ez a közéleti morál egyenes arculcsapása. Ezért indítványt tesz el, amely szerint nemzetgyűlési képviselők, aktív közalkalmazottak és katonatisztek földhöz semmiféle címen ne legyenek juttathatók. (Nagy taps a baloldalon.)

Nagyatádi Szabó István kijelenti, hogy amikor a képviselő ur azt mondja, hogy a földmivvelésügyi miniszterium tisztviselői közül még senki földet nem igényelt, kénytelen rámutatni, hogy amikor a képviselőket nem csak a középbirtok, hanem egyáltalában a birtokigényléstől elzárjuk, az a

kiszegzda képviselők kiszorítására vezet.

Hogy a középbirtokokat ne juttassák tömegesen aktív köztisztviselőknek vagy katonatiszteknek, azt teljes mértékben helyesli és a döntést a nemzetgyűlésre bizza.

Wolff Károly: Nem tartaná helyesnek, ha a meglévő jogok elvételeivel volna egyenértékű ez a javaslat. Ugyanis a földreform törvény a közalkalmazottaknak megenged ma-

A nyomozás során az ékszerész félre akarja vezetni a rendőrséget

s azt a mesét akarta elhitetni, hogy ő a nyakékből a gyémántköveket kiszedve, a nyakéket átalakítva, egy fővárosi ékszerkereskedőnek adta el. A fővárosi ékszerkereskedő azonban véletlenül Debrecenben tartózkodott s szemébe mondta *Stassik*nak, hogy állításai nem felelnek meg a valóságnak, mire a tárgy bizonyítékok sulya alatt *Stassik* is

beismerő vallomást tett.

*Stassik*ot kihalgatása után átkísérték az ügyészség fogházába. *Stassik* ellen több más gyanus adásvétel miatt is folyik a vizsgálat.

ximálisan egy katasztrális földet és hatszáz négyszögöl házhelyet. Ezzel igen hathatósan segítik a vidéki köztisztviselőket. Arra kéri az indítványozót, hogy e biztosított jogokra való tekintettel módosítsa indítványát.

Rácz János teljesen egyetért *Wolff* Károly aggodalmaival és ezért indítványozza a következő szöveget: Tényleges közalkalmazottak, katonatisztek, valamint a végrehajtással megbízott intézmények alkalmazottai, továbbá a törvényhozás tagjai az 1920. XXVI. t. c. második szakaszának 1—4 pontjaiban

megállapított mértéken felül földhöz nem juttathatók.

A Ház az utóbbi javaslatot egyhanguan elfogadja.

A délutáni ülés

néhány perccel 5 óra előtt nyitotta meg *Huszár* Károly elnök. Folytatják a földreformnovella tárgyalását.

Több jelentéktelen indítvány után elnök az idő előrehaladott voltára tekintettel a tárgyalást megszakítja. *Eöri Szabó* Dezső személyes kérdésben: Tegnapi képviselői kötelességéből kifolyólag egy országos panama kivizsgálást követelte és amikor egy hírlapban megjelent cikket olvasott fel, a személyes invektívák egész tömegét szórták rá. Azt vágta a szemébe, hogy fizesse vissza a tehének árát. Felolvassa *Gömbös* levelét, melyben azt közli vele, hogy mivel annak idején a választási költségek fedezésére állataitól meg kellett válnia, ezért, mint a párt ügyvezető alelnöke, felajánlta neki, hogy megtéríti az eladott átlatok árát.

Óriási derűtség a Ház minden oldalán. A legkülönbözőbb humoros felkiáltások hangzanak mindenfelől, az egységspártból szakadatlanul ezt kiáltják feléje: Adj a vissza a tehének árát valorizálva.

Rupert Rezső: Tehénért ökröket cseréltek.

Szűnni nem akaró zajos derűtség következik, úgy hogy az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni.

Berki Gyula beszédét azzal kezdi, hogy nagyon sajnálja, hogy ebben a marhaügyben fel kell szólalnia. Ünnepeiyesen felszólítja *Eöri-Szabó*t, hogy az 50 millió koronát valorizálva fizesse vissza, vagy pedig tehénészetben. (Óriási derűtség.)

Eöri-Szabó azt válaszolja, hogy választói bizalmából került a Házba és őt sem terrorral, sem viccekkel elvei utjáról letériteríteni nem lehet. Ülés vége negyed 9-kor.

Mennyi a házbér február elsején?

A februári házbérnegyed esedékességének közeledtével célszerűnek tartjuk, hogy olvasóközönségünknek megkönnyítsük a fizetendő házbérösszeg kiszámítását. — A bérlő a lakbérrendelet értelmében lakbér fejében

az 1917-iki negyedévi házbér 160 szorosát,

üzemi költségek fejében az 1917. évi házbér-negyedének 120 szorosát, kiostári haszonrészesedés fejében pedig az 1917. évi házbér negyedének 40 szorosát fizeti: összesen tehát (160+120+40) az 1917 iki házbér-negyedének 320-szorosát. Ha tehát valaki 1917 ben évi 1000 korona, azaz negyedévi 250 korona házbért fizetett, akkor 1924 február 1-én 250×160=40 000 korona lakbért, 250×120=30 000 korona üzemi költséget, és 250×40=10 000 korona kiostári haszonrészesedést, összesen tehát 80 000 koronát kell a hiteltulajdonosnak fizetnie.

A Kormányzó a magyar testnevelésért

Budapest, január 31. (MOT.) A hivatalos lap pénteki száma egy kormányzói kéziratot közöl, a testnevelési törvény végrehajtási utasításával kapcsolatban.

Karajidh Jenő a következőket mondotta:

A kormányzói kéziratban az államfő a háborús veszteség és nyomorúság folytán leromlott magyar nemzet erejének regenerálódását sürgeti. A kéziratnak döntő jelentősége van a testnevelés történetében, mert mutatja, hogy ez a kérdés a nemzet életében már ma olyan hatalmas szerepet játszik, hogy

az államfő maga is szükségesnek tartja teljes erejével felkarolni ezt a kérdést.

A kormányzói kézirat felhívja a kultuszminisztert, hogy az ugyancsak holnap megjelenő végrehajtási utasítás szellemének megfelelően járjon el. A magyar társadalomban mindenestre osztatlan lelkesedést fog kiváltani a kormányzói kézirat, amely a kultuszminiszternek, valamint a Testnevelési Tanácsnak nagy erőt nyújt ennek a nagyfontosságú kérdésnek megoldásához.

Óriási petroleum-panama Amerikában

Az Egyesült Államok közvéleményét olyan óriási társadalmi és politikai botrány foglalkoztatja, amely általános felfogás szerint a világtörténelem legnagyobb botrányai közé tartozik. Beavatottak szerint az ügy lényegesen hozzájárul majd ahhoz, hogy az Egyesült Államok politikai viszonya nevezetesen fordulatot vegyen.

Fall szenátor panamairol van szó, aki a Harding kabinet minisztere volt és mint ilyen, az állami petroleum bányákat olyan magántársaságoknak adta bérbe, akik neki ajándékokat adtak.

Megvesztegettek még *Edwin Demby* tengerészeti minisztert és több magasrangú tengerésziszte abból az okból, hogy az amerikai flotta olaj és petroleum tartalmát adják át. A legöregebb emberek sem emlékeznek olyan zajos és botrányos szenátusi vitákra, mint amilyen tegnap a Fehér Házban volt.

HIREK

1924 február 1. (Péntek)
Prot.: Ignác. Kath.: Ignác.

1580 Bethlen Gábor, Erdély legkiválóbb fejedelmének születése.

1856 Paskievic-Erivansky Iván varsói herceg, a magyarországi orosz invázió volt főparancsnoka meghal Varsóban.

Időjárás: Hazánkban az idő tulnyomóan derült. A hőmérséklet jórészt 10 fok alá süllyedt. A maximum plusz 2 fok, a minimum 17 fok.

Időjárás: Tulnyomóan száraz idő várható lényeges hőváltozás nélkül.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-11-ig, 4-7-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: M. kir. operaház együttesének vendég szereplésével Hasis.

Vallásos estély a kollegiumi oratoriumban 5 órakor.

A Kálvinista Templomegyesület hitvédelmi szakosztályának ülése 6 órakor a kollégium dísztermében.

Pincérek közgyűlése 4 órakor Simonffy-utca 5.

Apolló: Steinach tudományos filmje, Viaszszínház: Kacagóest.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

— Olvasóinkhoz. A legutolsó hetekben rohamosan emelkedett papírarak, a munkabér növekedése s a lapelállítási költségeinek nyomozható drágulása következtében kénytelenek vagyunk bejelenteni olvasóinknak, hogy a **Hajdúföld** árát, bár korántsem a drágulás arányában, mérsékelten fel kellett emelnünk. Miután a mi olvasótáborunkhoz nem üzlet-érdek, nem a haszon, de elvek egysége köt, bejelentésekor a kényszerű emelésnek kérjük és várjuk azt a bizalmat és támogatást továbbra is, amely a legelső magyar frontvonalban vívott harcainkra eddig is erőt adott nekünk. A **Hajdúföld** árai február 1-től a következők:

Előfizetés helyben és vidéken havi 8000 korona.

Egyes szám hétköznapon 400 K vasárnap 500 K

— A MANSZ együttes taggyűlése.

Pénteken, február 8-án délután négy órakor tartja taggyűlését a MANSZ debreceni szervezetének valamennyi csoportja a városban. A taggyűlésen **Fráter Erzsébet** elnök, **Ollinger Béla** ügyv. elnök a fővárosi közgyűlésről és a szoboszlói alakulásról számol be, **Uray Sándor** igazgató a mostan nagyon is tultengő fényűzésről beszél. Beszámolt ad a MANSZ debreceni szövéről dr. **Olcsvary Lászlóné**, az iparos szakosztályról dr. **Szabó Mihályné**, a közlekedési alkalmazottak női csoportjáról **Hegedűs Károlyné**. Nagyobb beszédet tart a MANSZ szervezkedéséről **Garda Dezsóné** alelnök. A Szövetség felkéri tagjait, hogy teljes számban pontosan négykor ott legyenek.

— A Csokonai Kör Dóczy-ünnepélye.

A Csokonai Kör Dóczy-ünnepélyét február 2-án, szombaton délután a református főgimnázium tornatermében fogják megtartani. Az ünnepélyre lejön Budapestről **Farkas Imre**, az ismert költő. Szerepelni fognak még az ünnepélyen **tunyogi Szűcs Gézáé, Krampéra Lona, Osvalth Gyula, dr. Kőrössi Kálmán, Dóczy Emil**, valamint a Magyarizeneke, mely a műsor befejezéséül Dóczy-nótákat fog előadni. Jegyek előre válthatók a Méliusz könyvkereskedésben. A tagok, amennyiben az 1910-23. évi tagsági díjak fejében 5000 koronát ugyanott befizetnek, féláru jegyekre tarthatnak igényt. **Jegyek: I. rendű 6000 K, II. rendű 4000 K, diákjegy 1000 K.**

A városok kongresszusa tiltakozott a közigazgatási törvényjavaslat ellen

A törvényhatóságok féltik az autonómiát

Debrecen város esztörtéki tanácsülésén számolt be dr. **Vásdery István** tanácsnok a napokban Budapesten lezajlott városok kongresszusáról, amelyen **Misztli** helyettes főügyészen és **Vass** tanácsnokon kívül 6 képviselte Debrecen városát.

A kongresszus élesen

állást foglalt a készülő közigazgatási törvényjavaslat ellen.

Ugyanis a kongresszus véleménye szerint a törvényjavaslat igen mélyen belenyúl az egyes városi törvényhatóságok autonómiájába.

A javaslat szabályozza a törvényhatóságoknak az örökös és hivatalból való tagságát.

Örökös tagja a törvényhatósági bizottságoknak csak az lehet, akit a törvényhatóság első tisztviselője — a polgármester — kijelöl, s a belügyminiszter előterjesztése alapján az államfő kén vez.

Hivatalból tagjai a közgyűlésnek csak azok lehetnek a vezető állásokat betöltő városi tisztviselők közül,

— Szent Ferenc III-ik rendje február 3-án, vasárnap délután a katolikus főgimnázium dísztermében műsoros misziós délutánt tart, amelyen ünnepi beszédet mond dr. báró **Vécsey J. Aurél** egyetemi tanár. Jegyek már szombaton és vasárnap a templom előtt kaphatók. Minden katolikus pártfogását kéri a rendi előjáróság.

— Elhanyagolt főmérnök. Egy köztisztviselőben álló, széleskörben ismert, igen képzett ember döntött az éleki sorából. **Mendik Antal**, az Alsószabasi Ármesterítő Társulat főmérnöke szerdán éjjel 48 éves korában, boldog házasságának 15. évében hosszas szenvedés után elhunyt. **Mendik Antal** ízig-vegyig magyar ember volt, szakmájában rendkívül képzett, nagy tudású s csak súlyos betegsége miatt nem lett országos hírnév. Fáradságtalan szorgalommal dolgozott s a tisztai ármentesítés terén igen nagy érdemei vannak. Temetése február 1-én, pénteken délután 3 órakor lesz a Szent Anna utcai temető kápolnájából. Halálát gyászborult özvegye, **Mendik Antalné Székely Mariska**, gyermeke s kiterjedt, előkelő rokonság, **Galló-, Székely-, Mendik-, Madzsar-családok** gyászolják.

— Negyvenöt millióért esztergapadot vesz a világiatási vállalat. Debrecen városának tanácsa esztörtéki ülésén elhatározta **Rimanóczy Béla** szakértői véleménye alapján, hogy a világiatási vállalat számára 45 millió koronáért egy vasesztergapadot vesz. A világiatási vállalat régi esztergapadját a vágóhídi üzem veszi át. Ugyancsak elhatározta a tanács, hogy a vágóhíd egyik rossz kazánját kijavíttatja és üzembe helyezi.

kiket erre a közgyűlés örökös és választott tagjai megválasztanak.

Végül erősen belenyúl a javaslat a törvényhatóságok autonómiájába a felosztás kérdésénél, kimondván, hogy

a belügyminiszter feloszlathatja a törvényhatósági

bizottságokat, ha törvényellenesen működik, ha a feleltes hatóságainak rendelkezéseit nem tartja be s végül ha tartós időn át működésképtelen.

A javaslatnak e rendelkezései ellen a kongresszuson dr. **Vásdery István** szólalt fel.

Konkrét javaslatot nem tett, csak általánosságban tiltakozott a javaslat ellen, kijelentvén, hogy a miniszterium igyekezzen olyan megoldást találni, mely a törvényhatóságok hagyományait nem sérti. A kongresszus nagy többséggel magáévá tette a **Vásdery István** tanácsnok által elmondottakat.

Debrecen város tanácsa tudomásul vette a tanácsnok referációját.

— Állami kezelésbe akarják venni a községi és megyei utakat.

A napokban Budapesten megtartott városok kongresszusán szóba került a kormány az a szándéka, mely szerint az utúgyeket a kormány centralizálni akarja s így az utadót, amennyiben ez a javaslat törvényerőre emelkedik, az állam fogja beszédni. A javaslat szerint mindazokat a törvényhatósági és községi utakat, melyek országos jelentőségűek, állami kezelésbe fogják venni.

— Hadirokkantak nemzeti szövetségének debreceni csoportja január hó 27-én tartott választmányi ülése határozata alapján felkéri azokat a hadirokkantakat és hadiözvegyeket, akik a sámsóni gyakorlóéren levő 300 négyszögletes parcelláikat ebben az évben is megtartani óhajtják, igényeiknek bejelentése végett köznapokon délután 2-3 óráig, vasárnap pedig 3-5-ig február 23-ig a csoport irodájában annyival inkább is jelentkezzenek, mert a későbbi jelentkezést figyelembe nem veszik. A jelentkezés alkalmával 15000 K bérösszeg fizetendő.

— Megmozdítják a hallgatószót a Hitler pör tárgyalásán.

A Neues Wiener Tagblattnak jelentik Münchenből: **A Hitler, Ludendorff, Weber** és társaik ellen folyó hazatérési bünpörben Münchenben legközelebb tartják meg a főtárgyalást. A tárgyalásra belépőjegyeket adnak ki és minden embert, akit a terembe beocsátanak, megmozdítják, hogy vajjon nem rejteget-e magánul fegyvert. A belépőjegyekért rengeteg sokan jelentkeztek. Sajtójegyet eddig több mint ezren kértek, közöttük több rajzoló és karikatúrista.

Hirdessen a Hajdúföldben

Szálloda és étterem a Vadászkürthöz

Petőfi-tér 7. szám, Deák Ferenc-utca sarok.

Kényelmes, tiszta szobák.

Kitűnő magyar konyha.

Minden este BERKY LAJOS teljes zenekarával muzsikál.

Szíves pártfogást kér **AZOR GYULA** vendéglős.

Kontsek-féle pörköltkávék

hosszu idő után újra kapható békebeli minőségben
Naponta friss pörkölés!

KONTSEK GÉZA DEBRECEN

— Révész Imre előadása. A debreceni Kálvinista Templomegyesület Hitvédelmi Szakosztálya február hó 1-én pénteken este 6 órakor tartja ülést a kollegium dísztermében. **Révész Imre** felkész beszéde és tanulmánya fogja kitölteni az ülést az áttérések lelki motívumait és külső okait kutatva. A terem fűtve lesz. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat köszönettel fogad a rendezőség.

— Mezőgazdasági bizottság ülése. A debreceni törvényhatósági mezőgazdasági bizottság február hó 3-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a város háza kistantermében ülést tart. Tárnya lesz a hortobágyi legelőbér megállapítása, a fedeztetési díj meghatározása Esztleges indítványok Tekintettel a tárgyak fontosságára, a gazdák minél nagyobb érdeklődése várható.

— A Korzó nagykávéház szombat, vasárnap, hétfő, keddi műsora a legjobb lesz a városban. Kacagás biztosítva. Olvassa el a délutáni lapokat. Figyelje meg nagy plakátjainkat.

— A Gazdasági Egyesület választmányi ülése. A debreceni Gazdasági Egyesület február 3-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Polgári és Gazda kör nagytermében választmányi ülést tart, melyen a gazdákat érdeklő igen fontos ügyekről lesz tanácskozás.

— Szoyer Ilonka, a legbajosabb primadonna, a m. kir. Opera v. tagja, **Márkus Dezsóné**, a Városi Színház főzeneigazgatójának felesége és **Demény Arthur**, a m. kir. Opera v. tagja a Bka üvegtermében 3 operaházi hangversenyt tartanak szombaton és vasárnap este 9 órakor, továbbá vasárnap délután 4 órakor. Mindhárom hangverseny belépődíjmentes. Asztalok a főpincérekkel megrendelhetők.

— Bonci, a világ legelső tenoristája február 19-én a Bikában.

— A debreceni katonazenekar a Csolnákazó-tó ujonnan öntött jégpályáján február 2-án és 3-án délután 2 óráig este 6 óráig Nőth Antal ezredkarnagy vezetésével fogja a t. korcsolyázókat szórakoztatni.

— Jósivü emberek figyelmébe.

Csépán Károlyné nagy szegénységgel küzdő, özvegy asszony, mosóné, ki súlyos betegsége miatt munka és keresésképtelen, ezton fordul Debrecen jótékony, adakozó társadalmához, hogy jósivü adományaikkal öt és három kis gyermekét nagy nyomoruságukban valamennyire segítsék. Adományokat elfogad a **Hajdúföld** kiadóhivatala.

— Műsoros estély Kabán. A jegyzők országos arvház egyesületének művészgárdája a jegyző árva javára január 26-án Kabán felejtethetetlen kedves estét rendezett, melyen **Murgács Kálmán** országos hírnév zeneszerző irredenta dalaival ért el nagy hatás. **Dr. Gyökössi Endre**, a Petőfi társaság tagja, **Baja Mihály** hangulatos verseiket szavalták közvetlen nagy hatással. A műsor többi részét a helyi szereplők tették változatossá. Az estély a jegyző árvaaknak 1.000.000 koronát jövedelmezett.

— A MANSZ szövöje vállalt gyapju, kender és pamut fonalat feldolgozásra és ugyanott kapható kész áru: fehér és ruhavászón, törülközők, törölk, függöny stb. Iparostanonciskola pinchehelyiségében, Burgundia u. 1. szám.

— Nemesített vetőmag rendelés. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a kerület gazdáköntségének figyelmét a nemesített vetőmag beszerzésének fontosságára.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara választmány és boríték esztalása mellett díjtalanul megadja a választ, hogy milyen fajt, a vetőmagot honnan szerezzen be a gazda. A levélbeli érdeklődésnél a táj költője, trágycereje és talajjelzőmunkálatok közlendők.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Pénteken: A m. kir. opera együttesének vendégszereplése. Hasis
Szombaton: Három grácia, operette. Bemutató.
Vasárnap délután: A vén bakancsos és fia a huszár, népszínmű.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
Pár jegy kapható már csak a világhírű „Hasis” mai előadására.
A „Három grácia” szombattól kezdve egy hétig megy bérletszünetben.

Apollo-mozgó
Steinach tudományos filmje, külön előadások nőknek 6, férfiaknak 8 órától.

Viaszínház-mozgó
Kacagóest elsőrangú amerikai burleszkekkel összeállított kifűnő műsor. Csupa derű és humor az előadás.
Jön: Ifju Medárdus Varkonyival.

Motor-mozgó
Szombaton Gyertyaszertelő napján „Fiacskám” Jackie Coogánnal a főszerepben. És a „Bűn háza” előadások 5, 7 és 9 órákor
Vasárnap Juanita és a Legdrágább gyémánt, 2 sláger egyszerre

TESTEDZÉS

A labdarúgókerület tisztújító közgyűlése. A keleti labdarúgókerület tisztújító közgyűlése vasárnap, február 3-án délelőtt 10 órákor lesz a városháza kistanácstermében. Az egyesületeket valószínűleg a következők képviselik a közgyűlésen: DVSC dr. Bakoss Lajos, DEAC dr. Payer Dózsa, DKASE Kollmann Ferenc, DMTK Kerekes Géza, DTE Keiner Ármán, NyKISE-ét Smiták István, Kisvárdát Kondor Aladár, Berettyóújfalut Fülöp Karoly. Délután 3 órákor a Royalbeli hivatalos helyiségben a tavaszi idény sorsolását ejtik meg, míg 5 órákor ugyanott a keleti labdarúgókerület labdarúgó bírótestülete tartja meg tisztújító közgyűlését.

Újabb olimpiai jelöltek. A válogatást előkészítő bizottság, mivel az olimpiai jelöltek nem valami szorgalmasan látogatják a tréningeket, újabb tizenegy játékost hívott meg az olimpiai előkészítő tréningre. Ezek a következők: Kropacsek (MTK), Boor (BEAC), Dudás (KAC), Gombkötő (TTC), Zsin (BTC), Breuer (VAC), Heger (FTC), Horváth II. (BTC), Winkler (MTK), Kautzky (Törekvés) és Berkes (Testvériség). Az olimpiai tréner Holics Ödön legközelebb elmegy Szegedre, Szombathelyre, Miskolcra az ottani jelöltek megtekintésére.

Vörös terror a Vasasok birkozó versenyén. Most fejezték be a fővárosi Vasasok által rendezett birkozó versenyt, amely a vörös terror jegyében folyt le. A Vasas és Munkás TE birkozóit összejátszottak a zsidó BAK-al, csak hogy a keresztény, magyar MAC győzelmét a pontversenyben megakadályozzák a BAK birkozóit részint lefekték, részint feladták a versenyt az MTE birkozóinak s ezáltal meg is nyerte az MTE a pontversenyt a MAC előtt. A Debreceni kóserfaj közösség allandóan szidalmazta a MAC birkozóit. A birkozószövetség vizsgálatot fog indítani.

**Mindenütt jó,
de legjobb a
Gambrinusban**

KÖZGAZDASÁG

Országos vásárok:

Február 2. Szentés
Február 3. Jászkesér.
Február 4. Hatvan, Poroszló, Szikszó, Fehérgyarmat.
Február 5. Nagyecsed.
Február 7. Berettyóújfalú, Kunszentmárton.
Február 11. Miskolc.
Február 13. Kaba.
Február 14. Tiszalök.

Magyar korona: 0 0203

Zürichi zárlat

Berlin —, Hollandia 215, Newyork 578¹/₂, London 2470, Páris 2675, Milánó 2500¹/₂, Brüsszel 2370, Prága 1663, Budapest 0 0203, Beigrád 666¹/₂, Bukarest 295, Bécs 81¹/₂, Szófia 415.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 32000—35000, francia frank 1490—1640, Svájci frank 5500—6000, cs. h. kor. 916—1016, lei 168—180, lira 1395—1620, dinár 363—395, nemet. marka —, osztrák korona 44—49 fillér.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsde az irányzat szilárd volt. A buza 2500, a rozs 4000 koronával emelkedett, egyéb cikkekben árváltozás nem volt.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 161500—162500, egyéb 159000—160000, 79 kilós tiszavidéki 163000—165000, egyéb 161000—162500, rozs 140000—142000, takarm. árpa 153000—156000, sörárpa 165000—175000, zab 142500—145000, tengeri 143000—145000, korpá 89000—90000. Lóhere 870000—890000. Lucerna nagyaránkamentes 650000—750000, nagyaránkás 680000—680000.

Ferencvárosi sertés vásár

Nyíltvásári maradvány 1800
Árak: könnyű 12500—14100, közép 13800—14600, nehéz 14500—15450.
A vásár eleinte vontatott volt, később azonban megéledt.

TŐZSDEIDŐ

alatt allandó telefon-széketteben áll a tőzsdetérmmel

HELLER TESTVÉREK

Értékpapír Kereskedelmi Irodája.

Érdekközösségben: KULAI M.

budapesti bankcéggel.

Telefon 12-57. Telefon 12-57.

PIAC-U. 58.

**Diseljen
Berson
gummi-felcipő**

rendkívül kellemes viselet és emellett gazdaságos, mert olcsóbb és tartósabb, mint a bőr Hideg és nedvesség ellen véd!

Cipésze szakszerűen felerősíti!

Berson gumitalpalasokat

hőcípő javításokat szakszerűen végez **HUNGÁR'A CIPŐÜZEM**
Sas utca 3. szám.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Írta: IGMÁNDY GÉZA
(Folytatás)

Örökösen mókáztak. Nem bírtak a kedvükkel. Sanyi mindig a Mancinéne után járt, aki Geréby megjelése óta egyre gyakrabban megfordult a kórházban és végre is átvette a régi betegét. Látszott rajta, hogy untatja Sanyi udvarlása, pedig a jó fiú összeszedte minden tehetségét, hogy megnyerje a c-inos kis szöke tetszését. Talán a hiúsága is, érzete is sarkalta. Restelte, hogy Ákos és Ilonka olyan szépen megértik egymást. Manciné ellenben udvariasan, de amellet teljesen közömbösen bánt vele. Csak Ákossal beszélgetett el szívesen. Alig várta, hogy egyedül maradjon vele, amire pedig nem sokszor volt alkalma, mert Sanyi éberségét nehéz volt kijátszani.

— Talán egy hónappal ezelőtt — kezdte Manciné egy alkalmas pillanatban, amikor Sanyi a műtőben fejeztette magát — küldtem magának néhány szál ibolyát. Megkapta?

— Igen, megkaptam — szökt Ákos és a leány kipirult arcára tekintett. Azonnal tisztában volt mindennel és hogy elejét vegye a nagyobb felindulásnak, sietve mellékvágyra tért. Köszönöm. Mondja csak, ki volt az az önkéntes? Soha sem hallottam a nevét.

— Maga nem emlékszik rá — suttogta Manciné, akinek kimondhatatlanul rosszul esett ez a kibúvó, mert sokkal fiatalabb magánál.

— Hát három labon sem tudsz menni? — hallatszott Marci hangja az ajtó előtt. Tegnap már táncolni akartál.

Nagy robajjal rogtottak a szobába. Sanyi belekapaszkodott Marci vállába. Fellabon ugrált át a küszöbön. Nagy szemeket meresztett, amikor Manciné és Ákost meglátta és egy pillanat alatt meggyógyult. Oly gyerekes és félszeg volt a féltékenykedése, hogy a többiek elnevettek magukat. Még Manciné arca is felderült.

Marci előtt óriási mértékben megnövekedett Ákos tekintélye. Mindig szerette, de amióta, mint sebesült feküdt a kórházban, egyenesen büszke volt rá. Eldicsékedett vele. Nem egy közös ismerősük Marci szavainak hatása alatt látogatta meg Ákost. Ákos annyiszor elmondta már a megsebesültség történetét, hogy Marci már a legapróbb mozzanatot is tudta, de ez még nem volt elég. Hol Gabor, hol Ákos ágyaszélére kuporodott és kérdezősködött.

— Mond csak Ákos, mit éreztél, amikor megsebesültél. Mi volt az első gondolatod?

— Nem tudtam akkor gondolkodni. Elajultam.

— De amikor magadhoz tértél — erősködött Marci — mi jutott akkor először eszedbe?

— Megállj csak. Eh, kinevetsz érte — legyintett Ákos.

— Ugyan hogy mondhatsz ilyet? mikor nevettelek én ki téged.

— Na jó, hát elnondom. Nekem testvér, talán furcsa is, hogy ezt most —

— Nem, nem olyan kíváncsi vagyok rá. Ahány emberrel beszéltem, annyi féltét mondott.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 200 kor., minden további szó 20 korona. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szög 300 K. minden további szó 30 K. Vastagabb betűk szedett szavak kétszeresen számítanak.

Eladó ház
a város közepén, szép helyen, Méliusz-ter 4 szám alatt szabad rendelkezés alá kerülő kisebb beköltözhető lakással. Fejlesztést ad Piac-u 44 sz. ügyvédi iroda.

Két milliót
fizetek közvetítőnek négy szobás lakás kerítésért. Cím: Városházi trafik, Piac utca.

Kérészt
keresek a városban fekvő felszerelt konyhakerti földemre szakudással. Arany János utca 31

Mindenes
eselőleányt felveszek február 1-re, Bathyányi utca 17., utcai lakás

Bélyeggyűjtemény
Füvészek utca 14., emeleten. Külföldi bélyegek eladása. Bélyeggyűjteményeiket régi levelezéseiket magas árt veszek.

Nyugatmagyarországi menekült
ispáni vagy kulcsári állást keres. Járta minden külső és belső munkában. Cím a kiadóhivatalban.

Géplakatos,
vasesztérgályos, motoros elő tanuló felveszek Kiss gépműhely, Erzsébet-utca 20.

MEGNY LIK
Piac-utca 64. szám alatt Horváth Sándor
ELITE
ILLATSZERTÁRA

A Parfumeire Ilona cégből barátságos uton kiváltam és a fenti cím alatt egy minden igénye nek megfelelő, manicur salonnal kapcsolatos illatszertárt nyitottam. hol mindennemű pipere, kozmetikus és illatszereket legjobb minőségben és a lehető legolcsóbb áron fogok árusítani. A nagyrészt közönség további szives pártfogását kérem teljes tisztelettel **Horváth Sándor**. Manicürözés elsőrendű munkaerőkkel! Elárulás nagyban és kicsinyben! **Fodrász uraknak nagy áronedmény!!**

Bangó tanintézet Budapest

Ráda utca 14. Teljes anyagi garanciával készít elő viléki magántanulókat is.

Most rendeljen esőt

jövő nyárára gazdaságába

A Mezőgazdasági Öntöző R.-T.-nál

Budapest, IV, Kosssuth Lajos-u. 4. sz. ll. **Phönix és Zala** öntöző berendezés stb. Telefon: 28 33, 201-34. Távir. cím: Zalapheenix.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad. **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben).

Apróhirdetések ingyen a Hajdúföld előfizetőinek

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat. Kisdja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.